

1. VÍKEND

PÍSECKO

**PÍSEK – PÍSECKÉ HORY –
PUTIM – ORLICKÁ PŘEHRADA –
ZVÍKOV – MILEVSKO**

Z rozhledny na vrchu Jarníku, ale i z dalších míst na tomto vrchu a v okolních Píseckých horách se otvírá široký výhled na Písek a Písecko. Za dobré viditelnosti je odtud vidět také rozsáhlé pásmo Šumavy s podhůřím a na opačné straně Brdy. ►

Písecko je malebný kraj s množstvím rybníků, lesů, úhledných měst, městeček i vsí, kraj s řadou zámků, hradů, tvrzí, významných kostelů a dalších stavebních památek. Zvlněnou krajinou protéká kdysi zlatonosná řeka Otava, ve které lze ještě v současnosti vyrýžovat nepatrné zlaté šupinky, zlatinky.

Kraj lemuje podhůří Šumavy a táhlý hřeben Píseckých hor. Tato pahorkatina, rozprostírající se na ploše téměř sto kilometrů čtverečných, se ovšem nejmenuje hory pro svou výšku – vždyť její nejvyšší vrch, Velký Mehelník, má nadmořskou výšku 627 metrů. Pojmenování pochází z doby, kdy se zde dolovalo zlato. Právo dolovat bylo nazýváno právem horním a lidé, pracující v dolech, byli podle něj označováni jako horníci. Tak se i vrchovina rozkládající se mezi Pískem, Protivínem a Týnem nad Vltavou stala horami. A zlatý písek, vymletý v nich vodou a splavený potoky do řeky Otavy, přinesl název královskému městu založenému na jejím břehu, Písku.

Celý region s množstvím turistických cílů je vhodný pro všechny druhy turistiky, včetně rodinné. Širokou nabídku ubytovacích, pohostinských i dalších služeb doplňuje hustá síť turistických a cykloturistických stezek, nechybí ani hypostezky. Na mnoha místech jsou rovněž dobře značené naučné okruhy a kvalitní informační centra.

zobot a

Kontakt:
Informační centrum Písek
Heydukova 97
397 01 Písek, tel.: 382 213 592
e-mail: icpisek@mupisek.cz
www.icpisek.cz

**Kamenný most – domy U Slona a U Zlaté lodi – hrad a Prácheňské muzeum – radnice – kostel Povýšení svatého Kříže – dům U Kouli a Putimská brána – Drlíčov – kostel Narození Panny Marie – pomník padlým u Melegnana a Solferina – Alšovo náměstí – dům U Černého orla – Havlíčkově náměstí se sochou svatého Floriána – Palackého sady
Doplňkové programy: hřbitovní kostel Nejsvětější Trojice – Muzeum osvětlování města a Městská elektrárna – Mariánské kaple – Zemský hřebčinec – kostel svatého Václava – Památník Adolfa Heyduka – Městský ostrov – vrch Hradiště – městská plovárna**

KROK ZA KROKEM PO PÍSKU

Písek bývá nazýván jihočeskými Aténami a též městem básníků. Byl rodištěm a působištěm Fráni Šrámka, Adolfa Heyduka, Jaromíra Boreckého a mnoha dalších vynikajících umělců. Školu zde navštěvovali Antonín Sova, August Sedláček, malíř Mikoláš Aleš a řada dalších významných osobností naší kultury. V Písku byl u knihtiskaře Vác-

Panorama historické části Písku s řekou Otavou a Šrámkovým splavem ▶

▲ Kamenný most je občas dějištěm zábavných akcí. Koná se tady kupříkladu recesistický závod na lyžích bez sněhu.

V domě U Slona sídlí antikvariát. Domovní znamení je umístěno nad jeho vstupními dveřmi. ▶

Pozdně barokní fasádu domu U Zlaté lodi zdobí domovní znamení, umístěné mezi okny prvního a druhého patra ▶

Kontakt:
Prácheňské muzeum
Velké náměstí 114
397 01 Písek
tel.: 382 214 731
e-mail: info@prachenskemuzeum.cz
www.prachenskemuzeum.cz

Historii regionu přibližují v expozici Prácheňského muzea také voskové figuríny v dramatických scénách ▶

DOMY U SLONA A U ZLATÉ LODI

Naproti mostu v historické části města stojí dům U Slona. V minulosti v něm býval hostinec a bydlíval zde branný, který měl na starosti bránu na této straně mostu, zvanou Pražská. Podobně jako řada

dalších pískeckých domů se i tento objekt nazýval podle em pírového domovního znamení. Až do roku 1770, kdy byla jednotlivým domům přidělena domovní čísla, bývaly budovy zpravidla nazývány právě podle znamení anebo podle svých majitelů.

Další zajímavé domovní znamení je na průčelí domu s pozdně barokní fasádou na rohu Karlovy ulice vedoucí od Kamenného mostu, při jejím vyústění na Velké náměstí. Tento dům se nazývá U Zlaté lodi. Říkávalo se mu také podle staršího označení plavidel U Šífu.

HRAD A PRÁCHEŇSKÉ MUZEUM

Mohutný raně gotický hrad, z něhož se bohužel dochovala jen část, dal založit český král Přemysl Otakar II. a osobně dohlížel na jeho stavbu. Původní stavba měla čtyři arkádová křídla kolem malého nádvoří, tři obranné věže a v patře dva velké sály a kapli. Stejně jako Kamenný most byl i hrad zbudován královskou písecko-zvíkovskou stavební hutí. Roku 1509 jej zakoupilo město, hned v následujícím roce však sídlo vyhořelo a bylo z velké části pobořeno. Hrad tehdy mimo jiné přišel o všechny tři věže. Roku 1632 byla jeho jižní část přestavěna na pivovar a na dvou stranách nádvoří byly zbořeny vznosné arkády.

Původní západní křídlo s arkádovou chodbou bylo posléze rekonstruováno. Zachována v něm zůstala část vzácných gotických maleb. V bývalém hradě nyní sídlí Prácheňské muzeum, založené roku 1886. Jeho velmi zajímavé expozice přibližují dějiny a přírodu regionu, velká část je věnována slavné historii těžby zlata na Písecku. Nápaditá výstava získala významné ocenění roku 1996, kdy bylo Prácheňské muzeum vyhlášeno Radou Evropy Muzeem roku.

◀ Prácheňské muzeum má své domovské sídlo v zachovaném křídle bývalého hradu. Pohled z nádvoří.

BUDOVA RADNICE

V sousedství hradu stojí na západní straně náměstí barokní budova radnice se dvěma věžemi, které mají na všech stranách hodinové ciferníky. V tympanonu na průčelí je městský znak. Plastiky znázorňují Sílu, Trpělivost a Spravedlnost. Radnice byla postavena v letech 1740 až 1767.

Velké náměstí před radnicí bylo původně ještě mnohem větší a po založení města sloužilo jako tržiště. Později pak bylo rozděleno na náměstí dvě výstavbou celého bloku měšťanských domů.

V několika domech na Velkém náměstí zůstaly dochovány původní gotické prvky. Cenné jsou rovněž stylové fasády na dalších stavbách.

◀ Fasáda na průčelí radnice byla obnovena při velké stavební opravě celého objektu v roce 1951

Balkon písecké radnice se stal dějištěm jedné historické kuriozity. Československá republika z něj byla v říjnu roku 1918 vyhlášena o čtyři dny dříve, než tomu tak bylo oficiálně. Stalo se to při velké manifestaci.

KOSTEL POVÝŠENÍ SVATÉHO KŘÍŽE

Pozoruhodný kostel stojí na stejné straně náměstí jako hrad a radnice. Původní raně gotický chrám byl vybudován při založení města, z jihu k němu přiléhal dominikánský klášter. V době husitských bouří v srpnu 1419 však byl klášter i s kostelem vypálen a pobořen místními vyznavači kalicha. Mniši

◀ Kostel Povýšení svatého Kříže s krásným renesančním průčelím stojí na náměstí v řadě domů

Kostel Povýšení svatého Kříže, postavený na půdorysu ve tvaru kříže, je orientován opačně, než je u kostelů obvyklé. Jeho oltář totiž není umístěn na východní straně, ale na západní. Klášter ve válečné době v letech 1741 až 1742 sloužil jako lazaret pro zraněné vojáky. Poté, co jej v roce 1780 císař Josef II. podobně jako řadu dalších klášterů zrušil, byl objekt využíván jako soud a věznice.

*Z Putimské brány zůstala docho-
vána pouze část, i tak však působí
majestátně ►*

V domě U Koulí postupně bydleli tři známí literáti – básník Adolf Heyduk, spisovatel Josef Holeček a posléze Fráňa Šrámek. Právě tady vznikla řada jeho literárních děl, zejména román Stříbrný vítr a divadelní hra Měsíc nad řekou, inspirované Pískem. Obě díla byla zfilmována dalším píseckým rodákem, režisérem Václavem Krškou.

*Ulicí Drlíčov se vyplatí jít zvolna krok
za krokem a dobře se dívat. Prochá-
zíte pokladnicí stavebních skvostů. ►*

z kláštera při tom byli pobiti. Část z nich svrhli dobyvatelé ze skály do řeky. Zbytky klášterního kostela pak byly využívány jako solnice, na místě kláštera vyrostly domy. V pobělohorské době byl v roce 1636 kostel obnoven a vedle něj vznikl rovněž nový klášterní konvent, ovšem na jiném místě, než stál původní, směrem k hradu. Ze solnice bylo zachováno renesanční průčelí se sgrafity, které nyní tvoří průčelí kostela. V roce 1641 byla ke kostelu přistavena věž, která pak byla v 19. století zvýšena. Jsou v ní zavěšeny dva starobylé zvony. Pod dlažbou kostela jsou dvě krypty. V jedné byly pochováni řeholníci, ve druhé Švamberkové.

DŮM U KOULÍ A PUTIMSKÁ BRÁNA

Od kostela Povýšení svatého Kříže se vydáte mírně stoupající Šrámkovou ulicí kolem hotelu Bílá růže k domu U Koulí. Do zdiva tohoto domu byly zasazeny dělové koule, podle kterých dostal svůj název. Byly nalezeny při bourání nedaleké Putimské brány, široké veřejnosti známé ze znárodnělé písně „Když jsem já šel tou Putimskou branou, dívaly se dvě panenky za mnou a volaly študente, ty malý premiante...“ Fasádu domu zdobí nedávno objevená a restaurovaná sgrafita. V domě je nyní umístěna základní umělecká škola.

Od domu U Koulí lze sejít ke zbytkům Putimské brány, ze které se spolu se zbytkem městských hradeb dochovalo předbraní s baštou, barbakanem. Brána byla zbořena roku 1836. Stejný osud v 19. století postihl i obě dvě další městské brány, Pražskou a Budějovickou, nazývanou též Týnská nebo Horní. V roce 2006 byl před baštou u bývalé Putimské brány obnoven most a část hradišního příkopu.

DRLÍČOV

Od domu U Koulí zamíříte ulicí nazvanou Drlíčov k děkanskému kostelu na náměstí Na Bakalářích. Na Drlíčově stávala ještě před založením města slovanská osada. V táhlé uličce objevíte řadu historicky cenných domů se zachovalými prvky z doby svého založení ve 13. století. Je zde také barokní dům U Bílého beránka s krásným barokním portálem, dům

U Denárů, nazvaný podle cizokrajných mincí, které údajně byly v minulosti nalezeny při stavebních úpravách, a rovněž lékárna U Matky Boží s gotickými oblouky. Dům s pseudorenesanční fasádou v sousední Chelčického ulici zdobí malby Antonína Liebschera.

DĚKANSKÝ KOSTEL NAROZENÍ PANNY MARIE

Původně raně gotický kostel byl založen současně s městem a hradem před rokem 1254. Později byl několikrát přestavován. První z velkých přestaveb se uskutečnila ve druhé polovině 15. století, kdy v jihozápadním nároží vyrostla nová věž a dva portály. Když byla po požáru v roce 1555 věž opravována, byly na severní boční lodi kostela přistavěny tři renesanční štíty. Po další úpravě v roce 1729 byla v letech 1741 až 1743 přistavěna kaple svatého Jana Nepomuckého a roku 1762 výklenková kaple. Roku 1757 byl na věži zřízen ochoz, ze kterého pak věžný sledoval, zda někde ve městě nehoří anebo jestli se neblíží nepřátelské vojsko či jiná pohroma. Věž v severozápadním nároží byla po požáru v roce 1853 při opravě zvýšena. Další pod-

statná přestavba se uskutečnila roku 1886, kdy kostel dostal novogotickou podobu. Zařízení kostela je v různých stavebních slozích. Na mezilodních pilířích byly objeveny a obnoveny gotické malby.

POMNÍK PADLÝM U MELEGNANA A SOLFERINA

Poblíž kostela na rohu Budovcovy ulice najdete pozoruhodný pomník se lvem, stojícím na rozprostřeném praporu a zašlapávajícím dvojici hadů. Na místě zasypaného hradního příkopu jej v roce 1861 nechalo postavit velitelství 11. pěšího pluku na památku 872 českých vojáků a důstojníků tohoto pluku, kteří v čase c. k. monarchie položili životy v bitvách v severní Itálii v červnu roku 1859. Hadi na pomníku znázorňovali Sardinii a Francii, tehdejší nepřátele Rakouska-Uherska. Po pádu monarchie a vyhlášení Československé republiky v roce 1918 požadovala část Písečanů odstranění pomníku, problémem byl nakonec vyřešen změnou nápisu.

O šplhajícím kostlivci

Pověst vypráví o umrlci, který na bývalém hřbitově u děkanského kostela za noci vylézal z hrobu, shodil ze sebe rubáš a pak jako kostlivec běhal po městě a děsil noční chodce. Vracel se až před raním rozbřeskem, kdy si rubáš opět oblékl a ulehl zpátky do hrobu. Jednou ho však zpozoroval věžný a rozhodl se mu rubáš sebrat. Zamkl se s ním pak do věže, ale kostlivec ho při jeho počínání uviděl a začal se k němu dobývat. Pevné dveře však nepovolily, a tak kostlivec začal šplhat za věžným po zdi vzhůru k ochozu. Zbýval mu už poslední kousíček, když se ozvalo kohoutí zakokrhání, po kterém kostlivec opustil síly, zřítíl se a rozbil se na kusy. Když pak byly úlomky kostí uloženy zpět do hrobu a ten pokropen svěcenou vodou, umrlcovo řádění ustalo.

◀ Děkanský kostel Narození Panny Marie je jednou z dominant města nad Otavou

◀ Po rozpadu rakouské monarchie a vzniku Československé republiky byl osud tohoto monumentálního pomníku na vážkách

Mariánský sloup patří k nejkrásnějším píseckým pomníkům ►

Oku lahodící souznění stavebních slohů z různých dob. Novorenesanční dům na Alšově náměstí a v pozadí původně raně gotický děkanský kostel. ►

Socha svatého Floriána, patrona hasičů, dominuje Havlíčkovu náměstí ▼

Pomník Františka Palackého s empírovým Schrenkovým pavilonem v Palackého sadech ►

ALŠOVO NÁMĚSTÍ

Od děkanského kostela je jen malý kousek ulicí Leoše Janáčka na druhé náměstí nad Velkým náměstím, nazvané Alšovo. Uprostřed stojí barokní mariánský sloup se sochami světců, dílo plzeňského sochaře Christiana Widemanna z roku 1714. Z řady historických domů je nejceněnější takzvaná Stará rychta s gotickým jádrem ze 13. století. Gotické klenby a další prvky zůstaly dochovány rovněž v domě čp. 85 s empírovým průčelím.

DŮM U ČERNÉHO ORLA

Na rohu Alšova náměstí a Janáčkovy ulice stával hostinec U Černého orla. Na jeho místě si písecká záložna nechala koncem 19. století postavit okázalý palác v novorenesančním slohu. Vznikl v letech 1889 až 1890 a jeho fasádu zdobí sgrafitové obrazy podle návrhu malíře Antonína Liebschera. Palác zdědil název původního domu U Černého orla.

HAVLÍČKOVU NÁMĚSTÍ SE SOCHOU SVATÉHO FLORIÁNA

V přímém směru pokračujete Smetanovou ulicí, kde jsou na domě čp. 79 s empírovou fasádou čtyři sochy znázorňující roční doby. Dojdete na Havlíčkovu náměstí s půvabnou sochou svatého Floriána z roku 1735. V souběžné Ningrově ulici je nejceněnější dům čp. 10, v jádru gotický. V průjezdu je dochováno pole křížové klenby. Na dalším domě je busta malíře Micoláše Alše, který zde bydlel v době svých píseckých studií. Z Havlíčkova náměstí popojdete Heydukovou ulicí ve směru k Velkému náměstí, dojdete k průchodu, ve kterém sídlí informační centrum a tudy projdete do Palackého sadů.

PALACKÉHO SADY

Sady, které se táhnou od nábřeží řeky Otavy podél celé severní části historického centra Písku, jsou oblíbeným městským parkem, jehož někdejší atmosféru přibližuje kupříkladu Fráňa Šrámek ve svých prózách. Jsou tady dochované zbytky hradebního

opevnění s okrouhlou věžičkou Baba a baštami, hudební pavilon zvaný Mušle anebo empírový pavilon s kopulí nesenou osmi toskánskými sloupy, postavený roku 1841 a pojmenovaný podle zakladatele městského parku hejtmána Schrenka. Najdete tu rovněž několik pomníků, například historika Františka Palackého, po kterém jsou sady nazvány, či Adolfa Heyduka. Kopie nejstaršího památníku z roku 1711 znázorňuje antického boha moří Neptuna. Z několika stylových restaurací je zřejmě neznámější podnik U Reinerů, kde se pivo čepuje již od roku 1844. Naproti je divadlo Fráni Šrámka.

U horní části Palackého sadů na rohu Chelčického a Komenského ulice je pseudorenesanční bývalý hotel Dvořáček. Na jeho fasádě zhotovil Josef Bosáček roku 1889 podle návrhu Mikoláše Alše pás jedenácti sgrafitových obrazů s výjev z dějin Písku a Písecka. Komenského ulicí se pak odtud můžete vrátit na Alšovo či na Velké náměstí, popřípadě k výchozímu bodu trasy.

Malíř Mikoláš Aleš to na svých studiích v Písku neměl vůbec jednoduché. Učitel kreslení Adolf Heyduk byl sice výborným literátem, avšak malířského talentu příliš nepobral. Alšovi ovšem z kreslení nikdy nedal lepší známku než dvojku. Ještě horší nespravedlnost však talentovaný malíř zažil jako student gymnázia. Učitel tehdy kreslil na tabuli zimoztráz, ale nedařilo se mu vystihnout jeho podobu. Mikoláš Aleš to pak již nevydržel, zvedl se z lavice, popošel k tabuli a mistrovskými tahy zimoztráz nakreslil. Bylo to ovšem Pyrrhovo vítězství. Učitel to považoval za své zesměšnění, které nepřenesl přes srdce, a zasadil se o Alšovo vyloučení z gymnázia.

CO JEŠTĚ MŮŽETE NAVŠTÍVIT, VIDĚT A ZAŽÍT:

HŘBITOVNÍ KOSTEL NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE

Písecký hřbitov se původně rozkládal kolem děkanského kostela. V roce 1549 byl otevřen nový na protilehlém břehu řeky Otavy naproti historické části města. Na něm byl v roce 1576 vystavěn pozdně gotický kostel Nejsvětější Trojice, později renesančně upravený. Krásnou renesanční výzdobu má jeho jižní portál.

Na tomto hřbitově se pohřbívalo až do roku 1949, kdy byl na severovýchodním předměstí založen nový lesní hřbitov. Kostel Nejsvětější Trojice nyní slouží jako koncertní síň. V interiéru zůstala dřevěná renesanční kazatelna ze 17. století a jsou zde umístěny rovněž originály soch z Kamenného mostu. U jihovýchodní strany kostela stojí hranolovitá raně barokní zvonice z roku 1675. Hřbitov byl v sedmdesátých letech minulého století přeměněn v pietní park. Nejzajímavější a nejcennější náhrobky zůstaly zachovány. Jsou tady mimo jiné hroby historika Augustýna Sedláčka a hudebního pedagoga Otakara Ševčíka.

MUZEUM OSVĚTLOVÁNÍ MĚSTA – MĚSTSKÁ ELEKTRÁRNA

Písek byl prvním městem v Čechách, ve kterém bylo uvedeno do provozu stálé elektrické osvětlení. Bylo dílem geniálního vynálezce Františka Křižíka, který dne 23. června 1887 v centru města osobně rozsvítil několik prvních obloukových lamp. Elektrické osvětlení pak bylo rozšířeno i do dalších částí města.

◀ Fasádu bývalého hotelu Dvořáček zdobí pás sgrafitových obrazů, namalovaných podle návrhu Mikoláše Alše

Kontakt:
Městská elektrárna
Podskalí 159
397 01 Písek
tel.: 382 217 034
www.icpisek.cz

▲ Písecká elektrárna stojí na břehu Otavy

Kontakt:

Zemský hřebčinec
U Hřebčince
397 01 Písek
tel.: 382 214 121
e-mail: hrebclinec.pisek@quick.cz
www.zemskyhrebclinecpisek.cz

Kontakt:

Prácheňské muzeum –
Památník A. Heyduka
Tyršova 348
397 01 Písek
tel.: 382 215 040
e-mail: info@prachenskemuzeum.cz
www.prachenskemuzeum.cz

První elektrárna v Čechách byla zřízena v budově bývalého Podskalského mlýna u Otavy na břehu řeky pod historickým centrem. Elektrárna je dosud provozuschopná a v roce 1997 v ní bylo otevřeno muzeum, které představuje historii osvětlení i funkční staré zařízení elektrárny. Vodní kolo, původně používané k pohonu zařízení na výrobu elektřiny, bylo v roce 1901 nahrazeno dvojicí Francisoých turbín.

V Písku jsou tři kaple zasvěcené Panně Marii. Jedna z nich, pocházející ze druhé poloviny 18. století, stojí na cestě ke kostelu svatého Václava, druhá z roku 1845 u staré silnice na Prahu. Třetí, nejvýznamnější z nich, je u křižovatky u výjezdu na obchvat poblíž supermarketů, u bývalé hlavní cesty na České Budějovice. Tato kaple je zasvěcená Panně Marii Klasové, zvané též Budějovická. Kaple byla roku 1839 postavena v místě, kde se 98 let předtím odehrál krvavý střet mezi rakouskými a francouzskými vojáky. Francouzi tady byli vlákáni do léčky a podleli přesile. Smutnou událost připomíná pamětní deska na zdi kaple. Ta ovšem nestojí na původním místě; v roce 1974 byla přesunuta o sedm metrů, aby mohla být rozšířena silnice u křižovatky.

ZEMSKÝ HŘEBČINEC

Reprezentativní hřebčín již přes sto let přispívá k chovu kvalitních koní. Jeho úkolem je zabezpečovat plemenné hřebce, a to jak z domácího chovu, tak i z dovozu. Několikrát do roka se tady konají aukce i další akce přístupné veřejnosti. Zájemci si zde mohou dohodnout výuku jízdy na koni, projížďku kočárem i skupinovou prohlídku hřebčince. Objednávky je ovšem nutné projednat s předstihem před plánovaným termínem akce. Komplex s hlavní budovou, jzdárnou a dalšími potřebnými prostorami byl postaven v historizujícím slohu v roce 1902. Na nádvoří stojí socha slavného koně Ardo. Tento hřebec, pocházející ze zdejšího chovu, posloužil sochaři Josefu Myslbekovi jako model pro koně svatého Václava na pomníku v Praze na Václavském náměstí. Socha v píseckém hřebčíně je jednou ze studií. Další stojí na Slovensku, na jednom náměstí u centra v Košicích. Areál hřebčína je na okraji Písku u bývalé hlavní silnice na České Budějovice.

KOSTEL SVATÉHO VÁCLAVA

Raně barokní kostel svatého Václava byl postaven v letech 1695 až 1697 na místě původního gotického kostelíku, zničeného za třicetileté války. Roku 1713 byla přistavěna věž. Současná podoba chrámu pochází z roku 1891, kdy byl zchátralý kostel obnoven. Sousední, původně barokní kaple svatého Prokopa vznikla v letech 1723 až 1732. Její fasáda byla později upravena v klasicistním slohu.

PAMÁTNÍK ADOLFA HEYDUKA

Významný literát Adolf Heyduk (1835–1923), jehož život a tvorba byly spojeny s Pískem, si roku 1900 nechal postavit dům v Tyršově ulici, vycházející z Palackého sadů. Dům byl postaven podle návrhu architekta Jana Kouly v malebném novorenesančním slohu. V interiéru se dochovala Heydukova pracovna, jídelna a společenský pokoj s původním vybavením. Poblíž Heydukova domu je v Tyršově ulici zajímavá budova Sokolovny z roku 1896.

MĚSTSKÝ OSTROV

Ostrov v řece Otavě leží nedaleko od centra města proti proudu řeky. Vznikl v zátočině usazením naplaveného písku. Ostrov je oblíbeným místem k odpočinku, relaxaci i sportovnímu vyžití. Jsou na něm hřiště na minigolf, dětské hřiště a také stylová restaurace, replika původní budovy z roku 1890, která byla zničena povodní. V 19. století byly na ostrově kromě hostince i městské lázně. S břehem spojuje ostrov lávka.

Oklamaný čert

Podle známé pověsti bývá na balvanu v řece v ranní mlze občas vidět skleslý čert, který dodnes teskní, že přišel o duši, kterou si chtěl odnést do pekla. Sepsal úpis se sedlákem, který si přál odvést říční tok Otavy stranou, aby rozšířil své polnosti. Dílo musel čert zvládnout do rána, a tak se za setmění horlivě zapřáhl do pluhu a dal se do díla. To mu však překazil zbožný poustevník, který ho přitom spatřil a pokropil ho svěcenou vodou. Čert, kterého kapky svěcené vody pálily hůř než rozpálený olej, zděšeně prchl a z jeho díla zbylo jen torzo – Čertova strouha nad Pískem. Ostrouhal ovšem i sedlák, který si pole nerozšířil. Zůstala mu sice jeho duše, avšak asi jen dočasně, když měl tak hříšné myšlenky a odhodlání vyměnit ji za majetek.

VRCH HRADIŠTĚ

Ze zčásti zalesněného vrchu s nadmořskou výškou 476 metrů na západním okraji Písku, kde je nyní příměstská čtvrť a také lyžařský svah s umělým povrchem, je dobrý výhled na město v kotlině s řekou Otavou a na Písecké hory. Vrch, jak dokládají archeologické nálezy, byl osídlen již zhruba v 9. století před naším letopočtem. Na jeho temeni jsou dodnes patrné valy knovízského hradiště.

MĚSTSKÁ PLOVÁRNA

Plovárna u řeky Otavy byla zřízena již roku 1935 na slunném břehu na Václavském předměstí a stále patří k oblíbeným výletním cílům. V areálu jsou dětské bazény, dospělí si mohou zaplavat v řece.

◀ Pohled od Putimské brány k městskému ostrovu v řece Otavě. Vlevo je část Městské plovárny a v pozadí vrch Hradiště.

Kontakt:

Zátavské nábřeží 22, 397 01 Písek
tel.: 382 271 225

Skalnatý vrchol Kraví hory je porostlý smíšeným lesem. Vede přes něj cesta k rozhledně na Jarníku, postavené dále na hřebeni v nepatrně nižší nadmořské výšce. ►

Permoníci z Píseckých hor

Pověsti z Kraví hory i dalších míst Píseckých hor vyprávějí o důlních skřítkách, kteří v hloubi vrchu, v místech, kam žádný člověk nemůže proniknout, stále těží zlato. Série pověstí pojednává o zdejším skřítkovi Pihorovi. Důlní skřítky, zvaní též permoníci, pidimužící anebo nejčastěji trpaslíci, mají rozličnou povahu podobně jako lidé. Jsou mezi nimi dobrosrdeční, kteří zejména potřebným pomáhají, zlí, kteří škodí, a také šibalové, kteří horníky v dolech škádílili schováváním nářadí nebo sfoukáváním světýlek v kahanech. Zlato, které trpaslíci v Píseckých horách vytěžili, prý hromadí v hluboké podzemní slují pod desítky kilometrů vzdálenou zříceninou hradu Dívčí Kámen. Právě tady pobývá i trpasličí král. V zimě ve své skrýši trpaslíci zlato třídí, přepočítávají a těší se z něj. Na jaře se pak vydávají dobývat další.

Písecké hory – rozhledna Jarník – Velký Mehelník – lesní rybník Němec – Tálínský rybník – malovaný hřbitov v Albrechticích nad Vltavou Doplňkové programy: Kluky – Chřešřovice – kostel svatého Jana Křtitele

PÍSECKÉ HORY

Lesnatá vrchovina Písecké hory, nabízející řadu možností k výletům, lemují píseckou kotlinu na jižní a východní straně. Z Písku sem vede několik turistických tras. Oblíbeným cílem kratších vycházek, kam často chodí i maminky s kočárky, je oblast nad hotelem America. Je tady i sportovní stezka, na které si můžete vyzkoušet anebo utužit svou fyzickou kondici. V přírodním prostředí na ní jsou hrazda, kruhy, kladina, doskočiště i další zařízení; z informačních cedulí na jednotlivých místech se dozvíte, jak je co nejlépe využít a jak případně obodovat svůj sportovní um. My se však vydáme k nejhezčím výhledům, k rozhledně na vrchu Jarník.

ROZHLEDNA JARNÍK

Z centra Písku se vydáte dva a půl kilometru dlouhou, červeně značenou stezkou, k dalšímu oblíbenému místu odpočinku a relaxace. Nazývá se U Vodáka a leží na úpatí Kraví hory s několika vrcholy a rozhlednou na jednom z nich, Jarníku. Toto hezké jméno dostal vrchol proto, že 21. března, v den jarní rovnodennosti, vychází při pohledu z Písku slunce právě nad ním. Stejně jako na dalších místech Píseckých hor se také tady ve středověku a zřejmě ještě předtím rýžovalo a těžilo zlato. V místě u potoka, kde jsou ještě dobře patrné pozůstatky sejpů, je umístěna informační tabule s podrobným popisem. Stezka odtud stoupá lesem podél ohrady obory s muflony zhruba půl kilometru k Vyhliídce píseckých lesníků. Ze zastřešené vyhlídkové plošiny s lavicemi, kde lze najít úkryt v případě náhlého deště, se otevírá výhled na část Písku s okolím. Modře značená trasa pěšinou pak 200 metrů odtud v mírném stoupání vede po širší cestě k vyšší partii vrchu pojmenovaného Kraví hora. Na temeni se stáčí kolem telekomunikační věže ke skalnatému vrcholu a pokračuje k rozhledně postavené na vrcholu Jarníku v roce 1997.

Z rozhledny, vysoké 57,4 metru s vyhlídkovou plošinou ve výši 34,5 m nad terénem, je výborný výhled do všech stran. Za dobré viditelnosti je odtud vidět nejen Písecko s Protivínkem, Vodňanskem, Vltavotýnskem a Budějovicem, ale i pásmo šumavských hor s podhůřím a na opačné straně Brdy. Rozhledna je volně přístupná po dvou schodištích. Vstup je zdarma, na vlastní nebezpečí.

VELKÝ MEHELNÍK

Od rozhledny na Jarníku se lze vrátit do Písku stejnou cestou, kudy jste sem přišli, nebo se vydat na delší výlet, vedoucí přes nejvyšší vrchol Píseckých hor. K Velkému Mehelníku zamíříte od rozhledny po červené turistické značce pěšinou, která vás po zhruba 150 metrech dovede do sedla mezi dvěma vrcholy Kraví hory, Jarníkem a Srní homolí. Na tento nejvyšší bod Kraví hory není proč odbočovat a vystupovat. Je zarostlý lesem a není z něj žádný výhled. Ze sedla vede cesta dolů a napojuje se na asfaltovanou silničku k chatě V Živci, která nabízí občerstvení i případný odpočinek.

Kolem chaty vede značka velkého okruhu Píseckými horami, po které budete pokračovat pod Chudý vrch a dále přes Žejdlíček (502 m) a Velkou Brašnu k zalesněnému svahu na vrchol Velkého Mehelníku s nadmořskou výškou 632 metrů. Táhlý vrchol s množstvím balvanů je porostlý řídkým lesem s nevýraznými průhledy do okolí. Trasa od rozhledny Jarník sem měří necelých pět a půl kilometru. Značená stezka velkého okruhu pak klesá k Mlacké aleji a dále vede přes Havírky a les Amerika ke křižovatce turistických tras Na Trubách a dále do Písku. Na Velké náměstí je to z Velkého Mehelníku 11,5 kilometru.

LESNÍ RYBNÍK NĚMEC

Varianta pro delší výlet je další trasa, při které se podíváme i k Tálínskému rybníku, známému široké veřejnosti ze zlidovělé písničky „Když se ten Tálínskej rybník nahání...“

Z Písku se vydáte stejnou trasou jako na Jarník. Na rozcestí pod Jarníkem zamíříte přímo k chatě V Živci, popsané u předchozího místa. Z Velkého náměstí v Písku sem trasa měří čtyři kilometry. Pokračujete lesní partií po úbočí Srní homole k rozcestí Pod Kraví horou a odtud k Novému rybníku, obklopenému lesem. Přes Malou Brašnu dojdete k prameni Dobrá voda a dále pak k rozcestí V Srdci. Cesta odtud mírně stoupá a dojdete po ní k rozcestí Nad Novým Dvorem. Pěšinou sejdete k lávce přes potok a pokračujete k romantickému rybníku Němec s ostrůvkem uprostřed.

I tady je rozcestí turistických tras a můžete si zvolit některou ze tří variant, kudy putovat dál: na jih do obce Tálín k Tálínskému rybníku, na jihovýchod do Albrechtic nad Vltavou s unikátním hřbitovem, či na sever do Chřešovic s bývalým barokním zámkem a dále k zajímavému kostelu svatého Jana Křtitele nad Orlickou přehradou. Ze všech tří míst je do Písku autobusové spojení.

TÁLÍNSKÝ RYBNÍK

Nejkratší ze tří možných pokračování je cesta k Tálínskému rybníku, která měří čtyři kilometry. Od rybníku Němec se vydáte po žluté turistické značce pohodlnou cestou k obci Kukle a přes ni dojdete do Tálína. V obci je několik zajímavých usedlostí a na rozlehlé návsi s rybníčkem stojí kaplička svatého Václava z roku 1906. Až k obci zasahuje hladina rozlehlého Tálínského rybníka se dvěma hrázemi porostlými rozložitými starými duby. Jeho plocha měří 52 hektarů.

N á š t i p

Na jednom z balvanů na Velkém Mehelníku si můžete všimnout mělkých prohlubní. Říká se mu Loupežnický stůl, protože podle jedné z pověstí jamky v balvanu totiž namísto talířů používala jako jídelní misky tlupa loupežníků. Podle mylného názoru balvan sloužil v pradávných dobách jako obětiště. Mimochodem, právě na Velkém Mehelníku mělo být sídlo ducha Píseckých hor, skřítko Pihora. Pihor byl skřítek štědrý. V dobrém rozmaru lidem ukazoval, kde najít zlatou žílu, žíznivým poutníkům prozradil cestu ke studánkám s pramenitou vodou. Skupenství balvanů na vrcholu bývá označováno za sluj, kde pobýval a možná ještě pobývá.

◀ Tálínský rybník proslavila oblíbená zlidovělá písnička, kterou před půldruhým stoletím složili dva muzikanti, M. Bláha a J. Procházka z nedalekých Maletic. O nich se zpívá v další, neméně známé písni: „Na běhu Blanice, stojí Maletice, vesnička má milená...“

Kontakt:

398 16 Albrechtice nad Vltavou
www.albrechticenadvltavou.cz

Hřbitov v Albrechticích nad Vltavou je ojedinělý. Takové místo posledního odpočinku nenajdete nikde jinde na světě. ▶

Původně románský kostel svatých Petra a Pavla v Albrechticích nad Vltavou stojí u unikátního hřbitova ▶

V okolí Albrechtic nad Vltavou byly nalezeny hřivny z doby bronzové, mohylová pohřebiště z téže doby a půl kilometru od obce mohyly z doby halštatské. Cenné nálezy jsou nyní umístěny v expozicích Národního muzea v Praze, Jihočeského muzea v Českých Budějovicích a Prácheňského muzea v Písku.

Barokní zámek v Chřešřovicích se po desetiletích dočkal potřebné rekonstrukce ▶

MALOVANÝ HŘBITOV V ALBRECHTICÍCH NAD VLTAVOU

Obec je proslulá ojedinělým hřbitovem, kde jsou náhrobní kapličky kolem zdí opatřeny malovanými obrazy světců a verši, charakterizujícími jednotlivé nebožtíky. Původní malby, v průběhu let ovšem již vícekrát přemalované při jejich obnově, jsou dílem lidového malíře Františka Mikuly z let 1841 až 1854, většinu veršů napsal někdejší místní farář Vít Cíza. Kostel svatých Petra a Pavla stojící u hřbitova je původně románský. Postaven byl ve třetí čtvrtině 12. století, v 18. století byl zbarokizován.

CO JEŠTĚ MŮŽETE NAVŠTÍVIT, VIDĚT A ZAŽÍT:

KLUKY

Zvolíte-li u rybníka Němec cestu na sever, počítejte s nejdelší trasou. Do Chřešřovic půjdete 11 kilometrů a ke Svatému Janu další dva. Určitě však stojí za to se sem vypravit. Od rybníka Němec se vydáte po červené značce lesem k Pasecké křižovatce. Zde odbočíte na asfaltovanou silničku k Mlaccé křižovatce, kde si můžete odpočinout na lavičce u lesní chaty. Svažitou cestou odtud sejdete na okraj lesa a otevřenou krajinou dojdete ke Kluckému Březí. U lesa je zajímavá hájovna a za pozornost určitě stojí i několik hezkých usedlostí v obci a boží muka na jejím okraji. Je odtud dobře vidět nejvyšší vrchol Píseckých hor Velký Mehelník. I v Klukách jsou zajímavá stavení. Turistická značka z nich vede silnicí mezi poli a v závěru starou lipovou alejí k Chřešřovicím.

CHŘEŠŘOVICE

V Chřešřovicích je barokní zámek, který v posledních desetiletích chátral. Velký dvoupatrový a trojkrídlový objekt s kaplí sv. Barbory v současnosti rekonstruuje soukromý majitel. Chřešřovice bývaly majetkem pražských biskupů a vznikly již v raném středověku.

Rozhodnete-li se u rybníku Němec pro Albrechtice, vzdálené sedm kilometrů, zamíříte k Pasecké křižovatce a odtud po červené značce vedoucí k Velkému Kamýku na křižovatku turistických cest Pod Bytnou. Tady odbočíte k další křižovatce U Luňáka. Trasa pak dále vede lesní cestou k hájence Kopanina, poté na okraj lesa a otevřenou krajinou do Albrechtic nad Vltavou.

KOSTEL SVATÉHO JANA KŘTITELE

Původně raně gotický kostel, stojící na rozlehlém hřbitově, byl koncem 14. století přestavěn a rozsáhlých stavebních úprav se dočkal ještě o dvě století později. V 17. století byla prodloužena kostelní loď a ke kostelu byla přistavěna dřevěná zvonice. Lesnatý svah u kostela prudce klesá k řece Vltavě. V těchto místech již začíná vzdutí Orlické přehrady. Poblíž svatojánského kostela je na návrší chatová osada.

◀ Původně raně gotický kostel svatého Jana Křtitele na návrší nad Orlickou přehradou stojí na hřbitově s architektonicky zajímavou bránou

Podle pověsti se v Chřešticích zjevuje Bílá paní. Více než v zámku prý ale bývá viděna ve staré lipové aleji.

Putim – přírodní rezervace Řežabinec – pomník Jana Žižky u Sudoměře – tvrze Kestřany

CESTOU ŠVEJKOVY ANABÁZE A K ŽIŽKOVU BOJIŠTI

Dvě místa v malebné krajině na jihovýchod od Písku navždy proslavil mezi širokou veřejností věhlasný román a neméně populární bitva. Spisovatel Jaroslav Hašek ve svém světoznámém románu o osudech dobrého vojáka Švejka za první světové války poslal na stránkách knihy Švejka z Písku do Putimi, když hledal cestu ke svému regimentu v Českých Budějovicích. A tábořský hejtman Jan Žižka z Trocnova u Škaredého rybníka u Sudoměře porazil s hrstkou svých bojovníků křižáckou přesilu. Bloudit na cestě jako Švejk nemusíte. K cílům vás bezpečně dovedou turistické značky.

PUTIM

Vydáte-li se do Putimi z Písku pěšky, zamíříte z centra města po modré turistické značce kolem zbytků Putimské brány a pak podél řeky Otavy k Hradišti. Cesta odtud pokračuje lesem a poté převážně otevřenou krajinou až k cíli vycházky. Trasa není náročná a měří sedm kilometrů. Putimi dominuje z dálky viditelný kostel svatého Vavřince, stojící na návrší nad obcí a Podkostelním rybníkem. Ten má plochu 38 hektarů, výlov se tradičně koná vždy na svátek svatého Havla.

den +

Kontakt:

Putim
397 01 Písek
www.putim.cz

◀ Kostel svatého Vavřince v Putimi je dominantou viditelnou ze širokého okolí

Kamenný most přes mlýnský náhon si zahrál v oblíbeném filmu o osudech dobrého vojáka Švejka. Rudolf Hrušínský, který nezapomenutelně ztvárnil hlavní postavu, po něm rozvázně krácel dýmaje z fajfky. ▶

▲ Švejk se v Putimi objevuje při různých akcích stále. Nechybí ani při výlovu rybníka, který tadý bývá slavnostní událostí.

Četnická stanice v tomto domě sice nikdy nebyla, ale film ho proslavil natolik, že mu od časů natáčení vzhled fiktivní četnické služebny zvnějšku zůstal ▶

Kromě Švejka je Putím spojena ještě s jednou proslulou postavou, sedlákem Janem Cimburou. Ten ovšem skutečně existoval a je pohřben na zdejším hřbitově. Román o zemitém vesničanovi, žijícím v 19. století, napsal podle jeho skutečného, květnatého životního příběhu spisovatel Jindřich Šimon Baar. Ten v Putimi pobýval roku 1886 u svého strýce faráře a s Cimburou, který tehdy už byl na výměnku, se seznámil. I tento román byl zfilmován a dodnes bývá občas uváděn jako film pro pamětníky.

Rozlehlý rybník Řežabinec je královstvím vodních živočichů a rostlin ▶

20 Kam na víkend

Původně raně gotický kostel svatého Vavřínce byl založen kolem roku 1270, ovšem obec je ještě starší. První písemná zmínka o Putimi je již z roku 1082, kdy byla v majetku ostrovskeho kláštera. Starobylá je i fara u kostela, přestavěná z tvrze ze 14. století. V ulici vpravo pod návsí je dům, který se ve filmu o Švejkovi změnil v četnickou stanici, a kousek pod ním objevíte také kamenný most,

který v tomto filmu rovněž tvořil jednu z působivých kulis. Most z roku 1864 poničila v létě 2002 povodeň, avšak byl opraven do původní podoby. Vede přes starý mlýnský náhon ze 17. století. Poblíž je kovový most přes řeku Blanici. Výklenková kaple z konce 18. století mezi nimi byla zasvěcena svatému Janu Nepomuckému.

PŘÍRODNÍ REZERVACE ŘEŽABINEC

Z Putimi vede zelená turistická značka kolem zahrádkářské kolonie k lesnatému návrší Pikárna. Bývalo tu pravěké sídliště a dnes se jedná o významné archeologické naleziště, kde byly mimo jiné objeveny nástroje z doby kamenné. Z návrší se cesta svažuje k rybníku Řežabinec, který s plochou 80 hektarů představuje největší rybník na Písecku. Cesta z Putimi sem měří dva a půl kilometru.

U Řežabince začíná národní přírodní rezervace Řežabinecké tůně. Má rozlohu přes 110 hektarů a po jejím okraji vede naučná stezka s 10 informačními tabulemi a vyhlídkovou věží. V rezervaci jsou rozsáhlé mokřady s množstvím živočichů a rostlin, včetně vzácných ohrožených druhů. Turistická značka vede k rozcestí, ze kterého lze odbočit k dějišti bitvy u Sudoměře.

POMNÍK JANA ŽIŽKY U SUDOMĚŘE

Tři a půl kilometru od Řežabince stojí na sousedním Strakonicku mezi rybníky Škaredým, Šilhavým a Markovcem 16 metrů vysoká socha hejtmana Jana Žižky z Trocnova, dílo sochaře Emanuela Kodeta. V těchto místech se odehrála 25. března 1420 bitva, ve které se střetla panská křížácká jízda čítající na dva tisíce jezdců na koních s husity, kterých bylo asi 400 včetně žen a dětí. Jan Žižka uplatnil svou mistrnou válečnickou strategii. Bojové vozy dal srazit do hradby, z nichž jeho bojovníci vystrčili les kopí a stříleli šípy na útočící rytíře. Ti najížděli přes vypuštěný Škaredý rybník, kde vázli v bahně. Husité odolali značné přesile a v bitvě dosáhli svého prvního velkého vítězství.

TVRZE KESTŘANY

Od dějiště bitvy u Sudoměře můžete pokračovat po modré turistické značce čtyři a půl kilometru do Kestřan. Roku 1315 byly uvedeny jako sídlo Alberta z Kestřan. Ve 14. století byly rozděleny na tři části, přičemž v každé z nich stála tvrz. V roce 1619 na počátku třicetileté války došlo ke zrušení tvrzí a místo jedné z nich byl pak postaven zámek. Dvě další byly obnoveny.

Obě, v jádru raně gotická Horní tvrz, založená ve 13. století, i Dolní tvrz založená o století později, patří nyní soukromému majiteli a dočkaly se nezbytné rekonstrukce. Monumentálním tvrzím s věžemi se tak vrací jejich původní krása, přístupné jsou po dohodě s majitelem. V obci dále je v jádru gotický kostel svatě Kateřiny, přestavěný začátkem 18. století, a dvě výklenkové kaple. Z Kestřan se lze do Písku vrátit po modře značené trase kolem Malých Nepodřic přes Čertovu strouhu a Václavské skály. Délka této trasy je 12 kilometrů.

Kontakt:

Dolní tvrz Kestřany
398 21 Kestřany

Horní tvrz Kestřany
tel.: 775 683 323
398 21 Kestřany

www.severnipisecko.cz/kestřany.htm

Náš tip

U Starých Kestřan u mostu přes Otavu se každoročně koná velice populární akce Rýžování zlata na Otavě. Stovky nadšenců se ve stanoveném limitu pokoušejí vyrýžovat z písku nabraného ze dna řeky nepatrné zlaté šupinky, zlatinky. Akce pak na sousední louce pokračuje až do noci zábavou za hudebního doprovodu country skupin.

den
4.

den +

Orlická přehrada má zhruba 125 čtverečných kilometrů vodní plochy, délka vzduté hladiny přesahuje 60 kilometrů. Mimo jiné zatopila i soutok říček Skalice s Lomnicí, které se vlévaly do Otavy. Po napuštění přehrady nyní končí svůj tok ve Vltavě. ►

Kontakt:

Infocentrum Zvíkovské Podhradí –
Hotel Zvíkov
Zvíkovské Podhradí 13
397 91 Písek
tel.: 382 285 659
e-mail: recepce@hotelzvikov.cz
www.zvikovskepodhradi.cz
www.hotelzvikov.cz

Samotná obec stavebními památkami neopývá. Jedinou pamětihodností je kaplička svatého Václava u silnice ke hradu Zvíkov. ►

Kontakt:

Hrad Zvíkov
Zvíkovské Podhradí
397 01 Písek
tel.: 382 285 676
e-mail: zvikov@budejovice.npu.cz
www.npu.cz

Orlická přehrada – Zvíkovské Podhradí – hrad Zvíkov – Oslov – Červený Újezdec – Podolský most – Milevsko – Nadějkov – Chyšky – Varvažov – Smetanova Lhota – Čimelice – zámek Orlík nad Vltavou
Doplňkové programy: Bernartice – Kovářov – Památník Mikoláše Alše a Matěje Kopeckého v Miroticích – Sepekou

JEŠTĚ JEDEN DEN NA PÍSECKU

Hrady Zvíkov a Orlík, jak je známe ze starých obrazů a rytin, stávaly na strmých vysokých skalách nad kaňonem, jímž se ku Praze valila divoká řeka Vltava. Její proud již ovšem spoutala kaskáda přehrad a pod oběma hrady se doširoka rozlívá přehradní jezero. Krajina změnila tvář. Břehy Orlické přehrady, vybudované v letech 1954 až 1962, se od poloviny minulého století, kdy se přehrada začala napouštět, staly vyhledávaným místem k rekreaci. Vyrostlo na nich mnoho kempů, hotelů a dalších pohostinských zařízení, včetně chatových osad. Novými dominantami se staly smělé mosty, klenoucí se přes širokou vodní plochu.

Okolí přehrady je ideálním místem nejen k vodním sportům, ale i pro turistiku. Cíli je spousta. Vyrazit k Orlické přehradě z Písku pěšky doporučujeme ovšem jen zdatným turistům. Na trasách sice nejsou velká převýšení, která by bylo nutné namáhavě zdolávat, ale jsou dlouhé. Kupříkladu jinak velmi zajímavá turistická stezka z Písku k hradu Orlík měří 43 kilometrů. Doporučujeme proto využít autobusový spoj do Zvíkovského Podhradí a výlet si udělat přímo u přehrady.

ZVÍKOVSKÉ PODHRADÍ

Zvíkovské Podhradí je jedním z rekreačních center u Orlické přehrady se sítí služeb, kempem, pohostinskými zařízeními včetně luxusních hotelů i pláží se zázemím. Rovněž je křižovatkou turistických tras. Čtvrt hodiny pohodlné cesty od obce stojí jeden z nejvýznamnějších českých hradů, Zvíkov. U obce jsou i dvě novodobé význačné stavby, Zvíkovské vltavské mosty přes přehradu, oba dlouhé 252 metrů. Nejvyšší bod jejich oblouků nad hladinou řeky je 45 metrů. Vzdálenost mezi krajním a středním pilířem činí 84 metrů. Stavěny byly metodou takzvané letmé betonáže v šedesátých letech minulého století.

HRAD ZVÍKOV

Královský hrad založil král Václav I. před rokem 1234. Po dostavbě za panování Přemysla Otakara II. patřil k nejvýznamnějším královským hradům. Později se v jeho držení vystřídali s královskou korunou mocní Rožmberci. V roce 1473 byl prodán Švamberkům a za třicetileté války roku 1622 byl dobyt císařským vojskem. V 18. století, kdy ztratil význam jako pevnost, zpusťl a chátral. První rekonstrukce významné stavební památky se uskutečnila v závěru 19. století. V paláci i kapli se dochovaly

vzácné gotické malby. Pozoruhodné vnitřní prostory zachovalých částí hradu si lze prohlédnout s průvodcem, což byste si rozhodně neměli nechat ujít. Pod dolní bránou hradu je přístaviště lodí vyhlídkové plavby po přehradě.

OSLOV

Ze Zvíkovského Podhradí se po prohlídce hradu Zvíkova a případné projížďce vyhlídkovou lodí po přehradě nabízí několik možností k zajímavým výletům. Směrem na jih můžete poznat další unikátní mosty a několik obcí s významnými stavebními památkami. Celá trasa k navrženému cíli, Podolskému mostu, měří 15 kilometrů. První zastávkou je Oslov, kam vás modrá turistická značka dovede po pěti kilometrech cesty. V Oslově je nádherný původně gotický kostel svatého Linharta, zbarokizovaný v 18. století. Na okraji obce jsou velice pohledná kamenná boží muka. Nestojí však na původním místě, protože kvůli nutnému rozšíření silnice byla posunuta o několik metrů. V obci je několik stavení se štíty ve slohu proslulého jihočeského selského baroka, zajímavá výklenková kaplička a na návsi renesanční dvůr.

ČERVENÝ ÚJEZDEC

Z Oslova nás modrá turistická značka zavede cestou mezi poli a pak lesem do tří a půl kilometru vzdáleného Červeného Újezdce. Je zde zchátralý renesanční zámek ze 16. století a pseudogotická kaplička Panny Marie. Za obcí pokračuje modře značená trasa mezi poli. Lemuje ji březová alej a je z ní vidět kilometr vzdálený Vlastec se železniční stanicí. Asfaltovaná cesta se pak svažuje do osady Struhy, odkud v serpentínách stoupá ke křižovatce. Na ní odbočíme k Zálesí a dále k Temešváru, přes který vede hlavní silnice z Tábora do Písku. Z Červeného Újezdce je to sem šest kilometrů.

◀ *Královský hrad Zvíkov, postavený v gotickém slohu, patří mezi nejvýznamnější historické památky u nás*

Zvíkovský rarášek

Na hradě Zvíkov prý ve světnici vedle svatební síně, využívané jako pokoj pro hosty, řádl rarášek, který strašil nocležníky a prováděl jim různé neplechty – kupříkladu jim bral a schovával cennosti. Objevoval se pokaždé kolem půlnoci. Pověst využil Ladislav Stroupežnický v jedné své veselohře, kdy si ovšem na raráška hrála mladá šlechtična. Z hradu podle další pověsti vede tajná chodba do Zvíkovského Podhradí. Slouží jako úkryt pokladu, který ovšem stráží dva nebezpeční psi s ohnivýma očima.

◀ *Původně gotický kostel svatého Linharta v Oslově byl založen ve 14. století, současnou podobu získal po rozsáhlé barokní přestavbě*

▲ *Starobylá kamenná boží muka na kraji Oslova jsou velmi fotografická*

V době druhé světové války se jindy poklidná obec Oslov stala dějištěm tragédie. V roce 1943 bylo popraveno 21 zdejších občanů za pomoc partyzánům.

NADĚJKOV

Devět kilometrů vzdušnou čarou na severovýchod od Milevska leží v kopcovité, hojně lesnaté krajině Nadějkov. V obci stojí bývalý zámek z první poloviny 18. století, zajímavá trojkrídlatá patrová budova s věžičkou uprostřed. U zámku jsou zbytky tvrze z 12. století. Na návsi pod zámek je barokní kostel Nejsvětější Trojice z přelomu 16. a 17. století, který ovšem nutně potřebuje rekonstrukci. U silnice na Petřikovice stojí zajímavá socha svatého Jana Nepomuckého.

CHYŠKY

Čtyři kilometry na severozápad od Nadějkova se nalézají Chyšky s cenným starobylým kostelem. Původně románský kostel je zasvěcen svatému Prokopovi. Byl několikrát přestavován, prvně po roce 1420, kdy byl vypálen. Zajímavá stavba má vedle původních románských také gotické, renesanční, barokní a novobarokní stavební prvky.

Nadějkovem jezdí ohnivý kočár

Podle pověsti se v Nadějkově v pravé poledne zjevoval ohnivý kočár s přízrakem generála, bývalého zámeckého pána. Teprve když dali zhotovit generálovu sochu, posvětili ji svěcenou vodou a umístili do výklenku v kostele, nalezl generál posmrtný klid a jeho přízrak se přestal objevovat.

VARVAŽOV

Další možností výletu ze Zvíkovského Podhradí je vydat se na západ, a to buď podél silnice, nebo po zelené a posléze červené turistické značce na sever podél přehradního jezera. Z rozcestí turistických cest pak půjdete modře značenou lesní cestou do Varvažovské Paseky a dále do Varvažova. Zajímavou obec si vybrali filmaři k natáčení filmu Je třeba zabít Sekala. Řada scén se odehrávala na zdejší návsi. Ve

velmi zajímavé a fotogenické vsi je v jádru raně gotický kostel svatě Kateřiny založený ve 13. století, bývalý barokní zámek z 18. století, kaplanka ze stejné doby, starý kamenný most z roku 1781 přes říčku Skalici a další zajímavé stavby. Nedaleko obce je mlýn s pozoruhodným klasicistním průčelím.

Kontakt:

398 52 Nadějkov
www.nadejkov.cz

◀ Kostel Nejsvětější Trojice v Nadějkově byl postaven na místě původního staršího kostelíka. Od povodně v roce 2002, kdy se rozlil rybník mezi ním a zámek, čeká na nezbytnou rekonstrukci.

◀ V obci na severu Písecka vyniká cenný kostel svatého Prokopa

▲ Ze hřbitova ve Varvažově je vidět v louce velice zajímavě vyhlížející skupenství balvanů, připomínající prastaré kultovní stavby. Tady si údajně ale jenom pár nadšenců pohrálo při svozu balvanů z pole.

Kontakt:

397 01 Varvažov
www.mesta.obce.cz/varvazov

◀ Komplex historických staveb se zámek a kostelem na varvažovské návsi nadchl i české filmaře

Kontakt:

Smetanova Lhota
398 04 Čimelice
www.severnipisecko.cz/smetanova_lhota.htm

Stavení na rozlehlé návsi ve Smetanově Lhotě se zrcadlí v hladině rybníka ▶

Kontakt:

398 04 Čimelice
www.cimelice.cz
www.severnipisecko.cz/cimelice.htm

Kostel Nejsvětější Trojice v Čimelicích byl založen ve 13. století jako raně gotický. Současnou podobu mu vtisklo několik výrazných přestaveb. ▶▶

Na kamenném mostě za kostelem v Čimelicích stojí čtyři sochy světců z poloviny 18. století ▶

Kontakt:

Zámek Orlík
398 07 Orlík nad Vltavou
tel.: 387 275 101
www.schwarzenberg.cz

Romantický zámek Orlík nad Vltavou vznikl přestavbou z původního hradu. Později byl ještě několikrát výrazně přestavován a upravován. ▶

SMETANOVA LHOTA

Turistická modrá značka z Varvažova pokračuje otevřenou krajinou k místu U Mostu, odkud vás žlutě značená cesta dovede do Smetanovy Lhoty. Zajímavá obec s podlouhlou návší s rybníčkem uprostřed vznikla pravděpodobně již ve 12. století. V okolí obce je několik cenných historických objektů, například sрубový špýchárek, dvě výklenkové kapličky a kilometr a půl vzdálený barokní zámek Karlov s hospodářským dvorem, který ovšem není přístupný veřejnosti. Chráněným územím je krajinný prvek Vystřkov.

Smetanova Lhota je rodištěm jednoho z nejznámějších a nejpoužtějších českých fotbalistů, Jana Kollera. Fotbalový útočník přezdívaný Dino, rekordman v počtu vstřelených gólů za národní mužstvo, tady prožíval své fotbalové začátky.

ČIMELICE

Kilometr od Smetanovy Lhoty je památkově chráněný kamenný most přes Skalici a po dalších dvou a půl kilometrech dorazíte do Čimelic. V Čimelicích, povýšených roku 1629 na městečko, je barokní zámek, postavený ve třicátých letech 18. století. Bývala tady známá filmařská škola. U zámku stojí někdejší tvrz, připomínaná již ve 13. století. Později byla přestavěna v barokním slohu a sloužila jako sýpka. Kostel Nejsvětější Trojice, stojící na náměstí, byl původně gotický. Později byl upraven v empírovém slohu. Empírová je rovněž kaple na hřbitově.

ZÁMEK ORLÍK NAD VLTAVOU

Deset kilometrů severně od Zvíkova a zhruba 30 kilometrů od Písku stojí druhý z významných historických panských sídel nad Orlickou přehradou, zámek Orlík. Ze Zvíkovského Podhradí se k němu lze vydat po červeně značených turistických trasách podél přehradního jezera přes Nevězice. Zámek na strmém skalnatém ostrohu nad řekou vznikl rozsáhlou přestavbou původního hradu ze 13. století, ze kterého zůstala zachována okrouhlá věž, sklepení, část obvodových zdí, další věž s parkánem a kaple s gotickou skříp-

kovou klenbou. Zámek byl v průběhu staletí ještě několikrát přestavován, při posledních velkých úpravách v letech 1840 až 1860 pak byl upraven v romantickém novogotickém slohu. Prohlídková trasa vede nejzajímavějšími interiéry s množstvím loveckých trofejí, obrazů a dalších uměleckých předmětů včetně starožitných zbraní. U zámku je anglický park. V lese severně od zámku stojí pseudogotická Schwarzenberská hrobka z poloviny 19. století. Tři kilometry od Orlíku je další z unikátních mostů přes přehradu, Žďákovský.

CO JEŠTĚ MŮŽETE NAVŠTÍVIT, VIDĚT A ZAŽÍT:

BERNARTICE

V Bernartcích, ležících 10 kilometrů na jihovýchod od Milevska, stojí původně gotický, barokně přestavěný kostel svatého Martina ze druhé poloviny 14. století. Poblíž je na náměstí barokní fara, původně jezuitská rezidence z počátku 18. století. U kostela je kaple svatého Floriána, postavená v barokním slohu roku 1726, a na kraji Bernartic kaple svatého

Jana Nepomuckého z první poloviny 18. století. Na náměstí s množstvím zeleně je barokní kašna, sloup se sochou svatého Josefa a pomník padlým. V Bernartcích je rovněž dům významné lékařky, MUDr. Vlasty Káhalové-Di Lotti s prohlídkovou expozicí. Bernartice jsou východiskem a křižovatkou turistických cest na rozhraní Písecka s Táborskem a Bechyňskem.

V Bernartcích prožila své dětství MUDr. Vlasta Káhalová-Di Lotti, zakladatelka nemocnice v Bagdadu, kde řadu let působila a byla nadšenou propagátorkou své vlasti. Za záslužnou činnost jí byla udělena medaile Jana Evangelisty Purkyně a posmrtně Řád Tomáše Garrigue Masaryka. Její životní osudy popsala spisovatelka Irena Borská v románu *Doktorka z domu Trubačů*.

Dům MUDr. Vlasty Káhalové-Di Lotti
398 43 Bernartice
tel.: 382 585 310, www.bernartice.cz

KOVÁŘOV

Kovářov, vzdálený 10 kilometrů severozápadně od Milevska, získal roku 2004 titul Vesnice roku. Nejstarší památkou je raně gotický kostel Všech svatých z konce 13. století se zvonící přístavěnou k němu v roce 1712. Poblíž něj je na rozlehlé návsi barokní fara z roku 1739. Nyní je v ní místní

Jak se loupežník polepšil

Podle pověsti dal hrad Orlík postavit polepšený loupežník, a to na místě, kam mohutný orel odnesl v pařátech na strmou skálu nad řekou Vltavou loupežníkovu malého synka. Loupežníkovi se podařilo na skálu vylézt a dítě zachránit. Při obtížném výstupu slíbil své polepšení, zdaří-li se mu to, a slib dodržel.

◀ Nejvýznamnějším památkovým objektem v Bernartcích je původně gotický kostel svatého Martina. Při pohledu z náměstí je stíněn frontou domů.

◀ Pomník padlým z první světové války na náměstí v Bernartcích je dílem sochaře Břetislava Bendy z roku 1933

▶ Domy s obnovenými fasádami včetně radnice na náměstí plným zeleně v Bernartcích dotvářejí příjemnou atmosféru obce

Kontakt:

Kovářov, 398 55
www.kovarov.cz

◀ Kostel Všech svatých v Kovářově byl založen již ve 13. století. Starobylý ráz si zachoval i přes řadu přestaveb.

▲ Pozoruhodné barokní sousoší Kalvárie, stojící v Kovářově, je dílem významného sochaře Ferdinanda Maxmiliána Brokoffa

V Alšově domě v Miroticích je malířovo muzeum ►

Kontakt:

Památník M. Alše
a M. Kopeckého
398 01 Mirovice
tel.: 382 229 302
www.mirovice.cz

Kostel svatého Jiljí je nejvýznamnější stavební památkou Mirotic ►

Slavný mirotický rodák malíř Mikoláš Aleš má na náměstí v rodném městě pomník ►

Kontakt:

398 51 Sepekov
www.sepekov.eu

knihovna a obřadní síň. V Kovářově se od roku 1996 tradičně koncem května koná Jihočeský folklorní festival za účasti řady souborů včetně zahraničních.

PAMÁTNÍK MIKOLÁŠE ALŠE A MATĚJE KOPECKÉHO V MIROTICÍCH

Mirovice jsou spojeny se třemi známými osobnostmi, loutkářem Matějem Kopeckým, malířem Mikolášem Alšem a dramatikem Ladislavem Stroupežnickým. Expozice upomínající na první dva z nich je umístěná v domku, postaveném na místě Alšova rodného domu; původní stavbu zničil požár. Na náměstí stojí malířova socha z roku 1955.

Nejcennější stavební památkou města je kostel svatého Jiljí z druhé poloviny 12. století, během následujících staletí několikrát přestavovaný. Na okraji obce u říčky Lomnice je starý židovský hřbitov s cennými náhrobními kameny. Z Mirotic vede směrem k Čimelicím a obloukem zpátky 19 kilometrů dlouhá okružní stezka Mikoláše Alše.

„Mirotický kostelíčku, stojíš na pěkném vršíčku, až tu budem odpočívat, budou o nás vrabci zpívat,“ zní slova jedné z básní, kterou Mikoláš Aleš ilustroval a zařadil do svého Špalíčku. Obrázek jemu důvěrně známého místa v domovské obci určitě nemaloval bez sentimentu. Sám na mirotickém hřbitově ale místo posledního odpočinku nemá. Byl pohřben na vyšehradském Slavíně.

SEPEKOV

Městečko Sepekov leží tři kilometry na jihovýchod od Milevska. Je v něm věhlasný poutní kostel Panny Marie, vysvěcený roku 1733. V kostele je pozdně gotický obraz Panny Marie Sepekovské z přelomu 15. a 16. století. O obrazu se tvrdí, že je zázračný a že modlitby u něj dopomohly k zázračným uzdravením. U poutního kostela, obklopeného ambty, je barokní fara z 18. století.

